

Stanovisko Nejvyššího soudu SSR ze dne 13.02.1989, sp. zn. Tpj 10/89, ECLI:CZ:NS:1989:TPJ.10.1989.1

Číslo: 40/1989

Právní věta: Ak sa v spoločnom konaní pre viac trestných činov (prečinov) pribral znalec, je obžalovaný v prípade odsúdenia len za niektorý z trestných činov povinný podľa § 152 odst. 1 písm. c) Tr. por. nahradiť štátu zvýšenú paušálnu sumu trov trestného konania podľa vyhlášky č. 70/1980 Zb. vtedy, keď sa znalec pribral v súvislosti so skutkom, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 13.02.1989

Spisová značka: Tpj 10/89

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Náklady řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 152 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40

Ak sa v spoločnom konaní pre viac trestných činov (prečinov) pribral znalec, je obžalovaný v prípade odsúdenia len za niektorý z trestných činov povinný podľa § 152 odst. 1 písm. c) Tr. por. nahradiť štátu zvýšenú paušálnu sumu trov trestného konania podľa vyhlášky č. 70/1980 Zb. vtedy, keď sa znalec pribral v súvislosti so skutkom, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného.

(Stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu SSR z 13. 2. 1989 sp. zn. [Tpj 10/89](#).)

Predseda Krajského súdu v Bratislave požiadal Najvyšší súd SSR o zaujatie stanoviska k správne mu výkladu zákona v otázke, či a v akej výške je obžalovaný povinný nahradiť štátu paušálnu sumu trov trestného konania vo veci spoločného konania pre viac trestných činov, v ktorej sa pribral znalec, a obžalovaný bol uznaný za vinného len za niektorý z trestných činov, kým z ďalších bol spod obžaloby oslobodený. Poukázal na to, že gremiálna porada sudcov krajského súdu trestného úseku nezaujala v uvedenej otázke jednotné stanovisko. Podľa niektorých názorov by mal obžalovaný v naznačenom prípade nahradiť štátu zvýšenú paušálnu sumu trov trestného konania podľa vyhlášky č. 70/1980 Zb. bez ohľadu na to, v akej súvislosti bol znalec pribratý do konania; podľa iných obžalovaného by mala zatažovať uvedená povinnosť len vtedy, keď sa znalec pribral do konania v súvislosti so skutkom, ktorým bol v rozsudku uznaný za vinného. Vyskytli sa tiež názory, že obžalovaný by mal mať uvedenú

povinnosť aj vtedy, keby sa znalecký posudok týkal skutku, pre ktorý nebol obžalovaný uznaný za vinného, pokiaľ by znalecké dokazovanie bolo dôvodom pre takéto rozhodnutie.

Trestné kolégium Najvyššieho súdu SSR zaujalo podľa § 21 odst. 2 zákona č. 36/1964 Zb. v znení neskorších predpisov k uvedenej problematike toto stanovisko:

Podľa § 152 odst. 1 písm. c) Tr. por. ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu v paušálnej sume – okrem trov spojených s výkonom väzby a s výkonom trestu odňatia slobody – ostatné trovy, ktoré znáša štát. Výšku paušálnej sumy týchto trov ustanovuje vyhláška ministra spravodlivosti SSR č. 70/1980 Zb., vydaná na základe zákonného splnomocnenia (§ 152 odst. 3, § 153 odst. 1 Tr. por.). Táto sa určuje okrem iného aj podľa toho, či sa do konania pribral znalec, alebo či sa konanie uskutočnilo bez pribratia znalca. Z ustanovenia § 156 Tr. por. vyplýva, že ak trovy určené paušálnou sumou (§ 152 odst. 1 písm. c), § 153 odst. 1 Tr. por.) neboli zaplatené kolkovanými známkami, rozhodne o povinnosti ich náhrady po právoplatnosti rozsudku predseda senátu prvého stupňa.

Zo znenia § 152 odst. 1 Tr. por. možno vyvodiť, že povinnosť nahradiť štátu v paušálnej sume trovy trestného konania, ktoré znáša štát, a jej výška sa určuje individuálne podľa obžalovaných a viaže sa na odsudzujúci výrok rozsudku (arg.: „Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného ...“). Nie je pritom rozhodujúce, ako súd v rozsudku kvalifikoval skutok po stránke právnej, či a aký trest uložil, prípadne či upustil od potrestania, resp. bol trest odpustený rozhodnutím prezidenta republiky o amnestii alebo cestou individuálnej milosti, eventuálne s účinkami zahľadania odsúdenia a pod.

Z týchto zásad treba vychádzať aj pri riešení otázky, či a v akej výške je obžalovaný povinný nahradiť štátu paušálnu sumu trov, ktoré znáša štát, v prípadoch trestného stíhania obžalovaného pre viac trestných činov (prečinov) v spoločnom konaní, do ktorého sa pribral znalec.

Pokiaľ došlo k právoplatnému odsúdeniu obžalovaného za všetky trestné činy (prečiny) v takomto spoločnom konaní, je nepochybne povinný nahradiť štátu paušálnu sumu trov, ktoré znáša štát. Obdobné to bude v prípade právoplatného odsúdenia len za niektorý z trestných činov (prečinov), ak sa znalec pribral v súvislosti so skutkom uvedeným v odsudzujúcej časti rozsudku.

Za situácie, že znalec sa do trestného konania pribral v súvislosti so skutkom, o ktorom súd rozhodol iným spôsobom ako odsudzujúcim výrokom, prichádza do úvahy povinnosť obžalovaného nahradiť štátu paušálnu sumu trov, ktoré znáša štát vo výške, ktorá sa v cit. vyhláške ustanovuje pre prípady, že do konania nebol pribratý znalec.

Ďalej treba uviesť, že pokiaľ došlo k vylúčeniu konania o niektorom z trestných činov (prečinov) zo spoločného konania a obžalovaný bol právoplatne uznaný za vinného tak v pôvodnom konaní, ako aj vo vylúčenej trestnej veci, ktorej sa týka znalecký posudok, je povinný nahradiť štátu paušálnu sumu trov trestného konania, ktoré znáša štát, v oboch prípadoch samostatne, t. j. vo vylúčenej veci zvýšenú paušálnu sumu uvedených trov. Ak však vo vylúčenej trestnej veci nedošlo k uznaniu viny obžalovaného, neprichádza v tejto veci vôbec do úvahy stanovenie jeho povinnosti nahradiť štátu paušálnu sumu trov trestného konania, lebo nie je splnená podmienka predpísaná § 152 odst. 1 Tr. por. – existencia právoplatného odsúdenia (porov. tiež rozh. č. 61/1973, č. 47/1979 Zb. rozh. tr.).